

MITOLOGIA I GONGORISME EN EL POEMA “PÍRAMO Y TISBE” I EN LA “FÁBULA DE POLIFEMO Y GALATEA”

Aquest treball de recerca analitza dos poemes de Luis de Góngora, el poema de “Píramo y Tisbe” i la “Fábula de Polifemo y Galatea”, per tal d’estudiar l’estètica barroca en la interpretació dels mites.

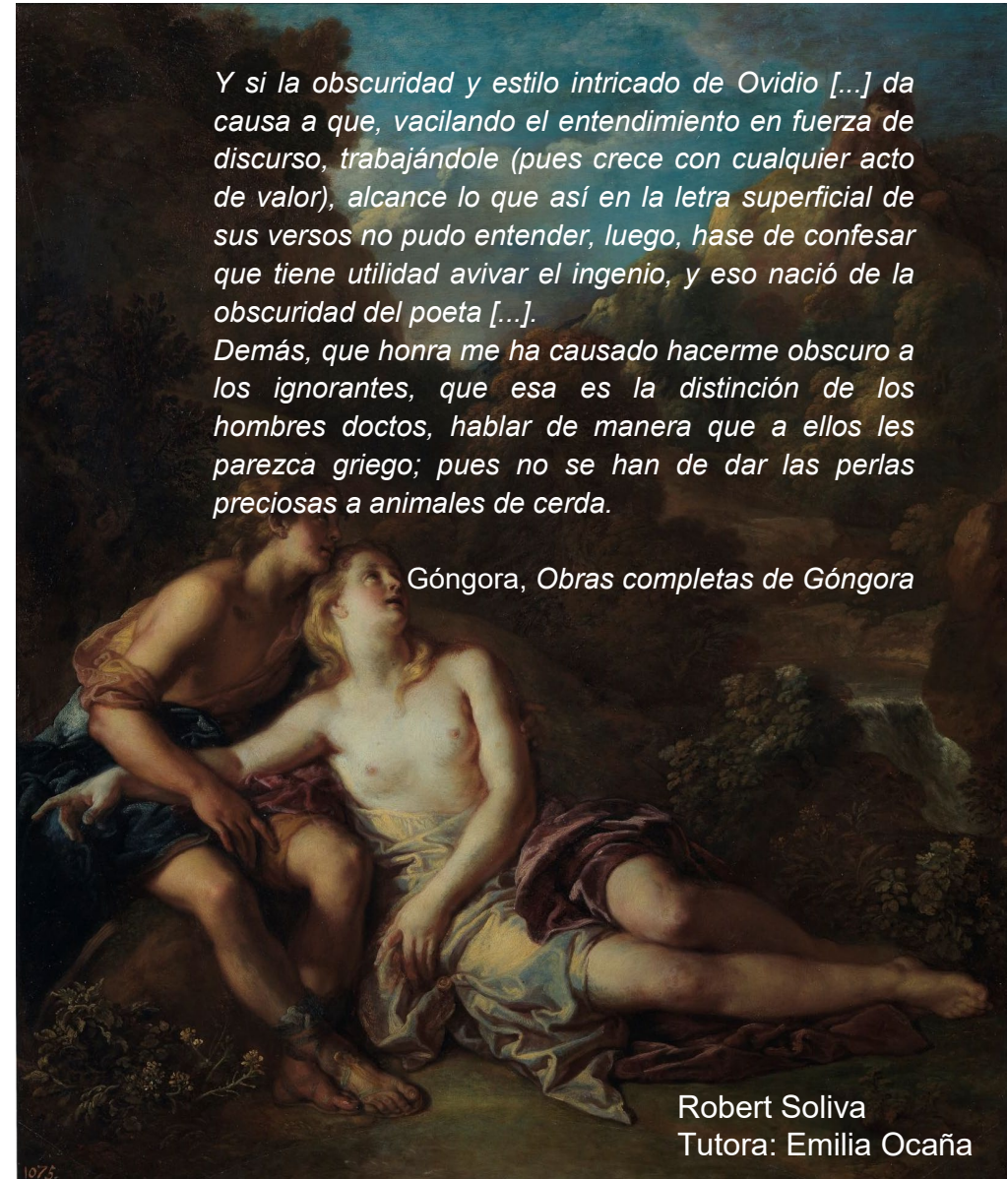
Primer s’ha fet una aproximació al fet mitològic per tal d’entendre la seva funció. Amb el temps i el sorgiment de la filosofia, els mites es van anar transformant, passant de ser una manera d’entendre el món a tenir un ús artístic. Hem estudiat la mitologia en l’àmbit literari dels Segles d’Or espanyols, l’estil de Góngora i la seva estètica, la qual prioritza la complicació formal davant la senzillesa. Abans d’iniciar el difícil estudi dels dos poemes, ha calgut llegir les *Metamorfosis* d’Ovidi.

Hem pogut arribar a la conclusió que el gongorisme rau en la complicació formal. Góngora estableix una conceptualitat provinent sobretot de l’ús de les figures retòriques, amb hipèrbatons i complicacions sintàctiques, metàfores inèdites i perifrasis al·lusives. També hem descobert les constants al·lusions mitològiques imbricades, tot responent a un estil que va rebre el nom de “culteranismo”. Ahora, ens hem adonat que la majoria de característiques barroques, com l’ornamentació excessiva, el desequilibri i els claroscurs, es veuen traduïdes en la narració d’aquestes històries mitjançant la contraposició de diferents personatges, paisatges o situacions i que, fins i tot, l’autor fa sàtira al voltant d’un mite transformant la seva història o els personatges en una burla o mofa, com succeeix en el poema de “Píramo y Tisbe”.

Y si la obscuridad y estilo intrincado de Ovidio [...] da causa a que, vacilando el entendimiento en fuerza de discurso, trabajándole (pues crece con cualquier acto de valor), alcance lo que así en la letra superficial de sus versos no pudo entender, luego, hase de confesar que tiene utilidad avivar el ingenio, y eso nació de la obscuridad del poeta [...].

Demás, que honra me ha causado hacerme obscuro a los ignorantes, que esa es la distinción de los hombres doctos, hablar de manera que a ellos les parezca griego; pues no se han de dar las perlas preciosas a animales de cerda.

Góngora, *Obras completas de Góngora*

Robert Soliva
Tutora: Emilia Ocaña